

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 17 (5415)

9

ТРАВНЯ

2014 РОКУ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

Шановні товариші, дорогі наші ветерани!

Від імені Колегії Державної прикордонної служби України та себе особисто щиро і сердечно вітаю Вас із Днем Перемоги!

Це свято – одне з найвеличніших та найшанованіших, воістину всенародне, це – символ героїзму, самовідданої любові до рідної землі, світлої вікопомної пам'яті про мільйони загиблих і нескореної сили духу захисників Вітчизни.

Багато років віддаляють нас від тих днів, коли відлунали останні залли найбільшої в історії людства війни, але цей день назавжди залишиться пам'ятним у наших серцях. Стійкість, мужність і самовідданість старшого покоління на полях битв в ім'я перемоги над загарбниками – істинний приклад патріотизму для нащадків.

Велика Вітчизняна війна стала для нашого народу жорстоким випробуванням і суворою перевіркою. На нашу землю вона принесла незмірні страждання, розруху і горе, але наш народ вистояв, довівши незламність і відданість Вітчизні її захисників.

Особливо відома ціна цієї війни воїнам-прикордонникам, які з перших хвилин стали на захист держави. Їхня самопожертва, мужність і стійкість увічнінені у бойовому літописі Великої Вітчизняної війни та серцях вдячних нащадків. Пам'ять про них невідвладна часу, як невідвладна часу любов до Батьківщини. Так було і буде завжди...

Завойована старшими поколіннями Перемога і сьогодні надихає нас на нові звершення, зміцнює наш дух, допомагає долати труднощі та йти вперед.

Обов'язок нинішніх поколінь – бути гідними продовжувачами справи переможців, які захистили кордон Вітчизни і зберегли її прекрасною та квітучою.

Сердечно вітаємо всіх, а особливо ветеранів війни, зі святом Перемоги. Міцного всім здоров'я, довголіття, благополуччя і добра, квітучих весен під мирним небом, наснаги та успіхів у нелегкій службі на благо України!

Голова Державної прикордонної служби України
генерал армії України М. М. ЛИТВИН

Фото Маргарити КОВАЛЕНКО

1939
1945
**НІКОЛИ
ЗНОВУ**

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло
1,4 млн. осіб > **352** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **38** осіб > з них **2** незаконні мігранти

Вилучено **6** од. зброї > **2** од. боєприпасів > **1,2** кг нарк. речовин

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **2** млн. грн.

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

■ Кордон у Криму закритий

Кабінет Міністрів України тимчасово закритий 27 пунктів контролю та пунктів пропуску через державний кордон в Автономній Республіці Крим і Севастополі. «У зв'язку із загостренням ситуації в Автономній Республіці Крим і вторгненням на територію України озброєних формувань, екстремістськи налаштованих осіб та військовою агресією з боку Російської Федерації, блокуванням роботи пунктів пропуску через державний кордон (далі — пункти пропуску) та пунктів контролю, розташованих в Автономній Республіці Крим... та відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» тимчасово закрити пункти пропуску та пункти контролю за переліком згідно з додатком», — інформує Уряд. Серед закритих пунктів пропуску, зокрема: Севастопольський морський торговельний порт, Ялтинський морський торговельний порт, Феодосійський морський торговельний порт, Керченський морський торговельний порт, аеропорт Сімферополя та інші.

Василь ДРОЗДОВ

■ Лідер авіаперевезень

Міжнародний аеропорт «Бориспіль» впевнено утримує позиції лідера з пасажирських авіаперевезень в Україні. Так, за підсумками першого кварталу 2014 року головний столичний аеропорт обслужив близько 1,5 млн. пасажирів, що становить 57,3% від загального обсягу пасажиропотоку в країні. Загалом обсяг пасажирських авіаперевезень всіх ключових аеропортів України за цей період склав 2 523 600 людей. За головними повітряними воротами країни в рейтингу розташувалися аеропорти: «Київ» (12,3%), «Донецьк» (9,2%), «Одеса» (7,8%) «Харків» (5%), «Львів» (4,4%) та «Дніпропетровськ» (4%).

Сергій ПОЛІЩУК

■ Рятувальників координує МВС

Кабінет Міністрів України прийняв постанову, якою встановив, що діяльність Державної служби України з надзвичайних ситуацій спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України. Таким чином, дане рішення забезпечує більш ефективну координацію сил і засобів держави в умовах загрози зовнішньої агресії, підривної діяльності диверсійно-терористичних груп в окремих регіонах країни і дозволить забезпечити більшу оперативність і злагодженість роботи у ході проведення антитерористичної операції.

Юрій ЗАНОЗ

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Реакція на загрозу

Через загострення суспільно-політичної ситуації в окремих регіонах країни на найвищому державному рівні прийнято низку невідкладних нормативних документів, які мають сприяти стабілізації обстановки на загрозливих напрямках.

Максим МАЛОВ

Зокрема, 5 травня Рада національної безпеки і оборони затвердила рішення «Про заходи щодо зміцнення національної безпеки України у воєнній сфері». В преамбулі документа прямо вказано, що метою є нарощування зусиль зі стабілізації ситуації в Україні та унеможливлення проведення з боку Російської Федерації диверсійно-розвідувальної і підривної діяльності, спрямованої на створення приводу для введення на територію України регулярних військ Росії.

Для цього РНБО запропонувала виконуючому обов'язки Президента України, Голові Верховної Ради оголосити часткову мобілізацію. Також РНБО вирішила: Служби безпеки України вжити додаткових заходів щодо унеможливлення витoku інформації стосовно підготовки та виконання покладених на Збройні Сили, інші військові формування та правоохоронні органи України завдань. А Кабінету Міністрів України належить у тижневий строк опрацювати питання щодо збільшення рівня пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та внести відповідні пропозиції. І до того ж — забезпечити уніфі-

кацію грошового забезпечення військовослужбовців та громадян, які проходять службу у військовому резерві і залучаються для виконання завдань, покладених на Збройні Сили та інші військові формування України у мирний час.

При цьому реакція на пропозицію щодо мобілізації була невідкладною — вже наступного дня головний посадовець держави підписав відповідний указ, який без зволікань було затверджено вітчизняним Парламентом.

Мобілізацію передбачено проводити протягом 45 діб на території 24 областей та міста Києва. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь до вказаного переліку не увійшли.

Призов військовозобов'язаних, у тому числі резервістів, та поставку транспортних засобів для забезпечення потреб Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки та інших військових формувань планується здійснити в обсягах, визначених мобілізаційними планами з урахуванням резерву.

Місцеві органи виконавчої влади за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ і організацій усіх форм власності мають організувати й забезпечити своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу, при-

буття техніки на збірні пункти та у військові частини. Також вказані органи повинні опікуватися виділенням тимчасово будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів, наданням послуг військовим формуванням України відповідно до мобілізаційних планів.

Фінансування та життя в межах повноважень інших заходів, пов'язаних з оголошенням та проведенням часткової мобілізації покладено на Кабмін.

Іншим Указом Президента України постановлено провести у травні—липні 2014 року призов на строкову військову службу до Збройних Сил України та інших військових формувань придатних за станом здоров'я до військової служби в мирний час громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старших осіб, які не досягли 25-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу. Також на військову службу призиватимуться особи офіцерського складу — громадяни

України, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу і яким присвоєно відповідне військове звання офіцера запасу.

Чисельність людей, які задля зміцнення обороноздатності підлягають призову та обсяг необхідних для проведення чергових призовів видатків визначатиме Уряд.

Міністр оборони України та інші керівники центральних органів виконавчої влади, які здійснюють керівництво військовими формуваннями зобов'язані окрім забезпечення здійснення призову мають також активізувати роботу щодо комплектування військових частин територіальної оборони, зокрема шляхом прийняття громадян України на військову службу за контрактом. Зі свого боку обласні та Київська міська державні адміністрації повинні налагодити взаємодію з органами військового управління у вирішенні питань формування та забезпечення військових частин територіальної оборони. ■

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Державна підтримка

Майже 90% ветеранів війни вже отримали виплати до Дня Перемоги.

Олена ТАЩИЛІНА

Загалом на разову грошову допомогу ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань з держбюджету виділено 819,0 млн. гривень. Причому, станом на 5 травня 94,4% (775,9 млн. грн.) цих коштів вже перераховано до обласних департаментів соціального захисту. Більш того, сьогодні 90% ветеранів війни вже отримали свої кошти.

Як повідомила міністр соціальної політики Людмила Денисова, цього року інваліди

війни I групи отримують разову допомогу у розмірі 2 575 гривень, що на 160 гривень більше, ніж 2013 року. Таким чином, сказала вона, розмір цієї виплати, яка здійснюється усім ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань, у середньому зріс на 7%.

Міністр також зазначила, що сьогодні в Україні нараховується 1,6 млн. осіб, для яких встановлено виплату, зокрема 170 тис. осіб — інваліди війни, 207,0 тис. осіб — учасники бойових дій, 0,9 млн. учасників війни, а також 281,3 тис. члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни. ■

Бойові пільги — силовикам АТО

Військовослужбовці, задіяні в антитерористичній операції, отримають статус учасників бойових дій. Відповідний закон прийнято Верховною Радою України. Це рішення дозволить забезпечити належний рівень соціального захисту та гарантій учасників операції.

Максим СІБУРОВ

Законом України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» передбачається визнати учасниками бойових дій військовослужбовців Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу і військовослужбовців Міністерства внутрішніх справ України, інших військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, а також брали участь в антитерористичній операції. Перелік осіб, які є учасниками бойових дій та брали

участь в антитерористичній операції, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Принадно додати, що долучається до заходів соціального захисту силовиків і громадськість у регіонах. Зокрема, Штаб національного захисту Дніпропетровської області, створений за ініціативою губернатора Дніпропетровщини Ігоря Коломойського, спільно з МВС та Міноборони України заснував Фонд допомоги пораненим і сім'ям загиблих. У заяві штабу йдеться, що у разі загибелі співробітників органів внутрішніх справ, Національної гвардії, СБУ, військовослужбовців ЗСУ їхні сім'ї отримають по 1 мільйону гривень допомоги до 15 травня 2014 року. Також штаб просить українських підприємців і бізнесменів зробити свій внесок у допомогу сім'ям загиблих героїв і пораненим, постраждалим у боротьбі з терористами на сході України. ■

ВІЗИТИ ТРИВОГИ І ПІДТРИМКИ

ПИЛЬНІСТЬ

Поважні гості форпостів

Протягом останнього часу все частіше гостями прикордонних підрозділів стають господарі владних кабінетів та народні обранці України. Так, недавно особисто ознайомитися у сучасній обстановці на рубежі та підтримати його захисників приїжджали Секретар Раднацбезу України Андрій Парубій, Голова парламентського Комітету з питань нацбезпеки і оборони Володимир Литвин та народний депутат України Петро Порошенко.

Валентина ЛАЗАРЧУК

Під час робочої поїздки на Одещину Секретар Ради національної безпеки і оборони України Андрій Парубій провів засідання оперативного штабу з головою Одеської облдержадміністрації та місцевими силовиками, серед яких, звичайно, були й прикордонники.

— Ми обговорили всі нагальні питання та прийняли відповідні рішення, щоб не допустити дестабілізації на Одещині. Я спілкувався з усіма головними правоохоронцями. Ми детально знаємо ситуацію по кожному відомству. Одне могу сказати точно: вони готові виконувати всі поставлені завдання. — зазначив Андрій Парубій.

Він також акцентував увагу на важливості участі й самої громадськості у захисті своєї Батьківщини. «Дуже важливою зараз є участь громади. Там, де активний підйом людей, там є успіх», — підкреслив Секретар РНБО.

До південних регіонів країни приїхав Голова парламентського Комітету з питань національної безпеки і оборони народний депутат України Володимир Литвин. Він зустрівся з керівництвом Південного та Азово-Чорноморського регіональних управлінь Держприкордонслужби. Від-

відини проводилися з метою вивчення ситуації у військових і прикордонних частинах, ознайомлення з ходом виконання законів і рішень, пов'язаних із частковою мобілізацією та посиленням кордонів. Володимир Михайлович провів нараду з керівництвом МВС, СБУ і прокуратури в Херсонській області та ознайомився з роботою відділу прикордонної служби «Кучурган» на ділянці державного кордону з Придністров'ям. Поспілкувавшись із військовими, голова комітету нацбезпеки зізнався, що проблем вистачає. Так, одна з них — рівень заробітної плати військовослужбовців сектору безпеки і оборони. Політик відмітив і проблеми після змін у системі пенсійного забезпечення, адже при звільненні на пенсію офіцер втрачає приблизно тисячу гривень, а контрактник — п'ятсот гривень і більше. Таким чином Комітет пропонує прийняти рішення щодо надання права військовослужбовцям, які прослужили за контрактом п'ять років, отримати безвідсотковий кредит на житло на тривалий період. Окрім того, йшлося про те, що особи, які служитимуть в армії 15 років і більше повинні отримувати сертифікат на житло.

Нагадаємо, як тільки в ЗМІ з'явилася інформація про можливий перетин українського кордону російськими військами нардеп Петро Порошенко заявив, що скасо-

вує всі свої поїздки й одразу ж вирушив до Луганська. Прибувши на місце, він переконався, що ніякого перетину держрубежу військовими РФ не було. Проте за 1,5 км від держкордону на власні очі розгледів бронеколонну із солдатами Росії.

— Я був вражений абсолютно героїчною поведінкою українських прикордонників. Вони розуміли, що чисельність окупанта (у випадку можливого перетину кордону) значно переважає, проте з абсолютно спокійним серцем наші правоохоронці зайняли бойові позиції та без усякого сумніву готові були прийняти бій, бій за Україну! Я побачив яку шану й повагу проявляє місцеве населення до прикордонників, адже вони дійсно вміють тримати удар. Мимоволі в мене закралася надія, що все буде добре. З такими героями як українські прикордонники по-іншому бути не може. Зі свого боку я зроблю все, щоб наші частини не мали жодних проблем із матеріально-технічним забезпеченням. Бо вони — форпост нашої незалежності.

Між іншим, Петро Олексійович не з чуток знає про службу «зелених кашкетів», адже свого часу сам 2 роки охороняв державні рубежі тоді ще СРСР на території Казахстану. Про це він згадав, коли ділився враженнями після поїздки на Луганщину. ■

Сокира — не аргумент

У Сумській і Херсонській областях прикордонники двічі за добу зазнали нападів. Так, у населеному пункті Бачівськ, що на Сумщині троє цивільних осіб здійснили напад на прикордонний патруль і спробували заволодіти їхньою зброєю. У ході фізичного протистояння старший прикордонного наряду був змушений здійснити декілька попереджувальних пострілів з пістолета Макарова, після чого нападники дали дьору. Однак група реагування відділу Сопич, що прибула на допомогу, наздогнала і затримала їх на околиці села. Водночас прикордонники відділу Генічеськ Бердянського загону затримали чотирьох українців, які їхали з материкової частини до Криму на автомобілі УАЗ. Під час перевірки на блокпосту біля села Стрілецьке (район Арабатської стрілки) один із чоловіків вискочив з машини і кинувся з сокирою на спільний наряд прикордонників і військових. Офіцер ЗС України здійснив один попереджувальний постріл вгору і один — в стегно правопорушнику. Всіх дебоширів затримали.

Людмила ТКАЧЕНКО

Неонацист-пропагандист

Російського неонациста, який перебував у розшуку та мав при собі антиукраїнські агітаційні листівки, затримали на Луганщині прикордонники відділу «Мілове». Під час перевірки встановлено, що затриманий перевищив термін перебування в Україні та перебуває в розшуку за ст. 307 ККУ «Незаконне виробництво, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів». Також було встановлено, що затриманий є членом російського угруповування неонацистів — скінхедів «Слов'яни».

Ігор ПЛЕТЕНЬ

Без паспорта немає щастя

Чотирьох незаконних мігрантів — громадян Афганістану затримали прикордонники відділу «Стужиця» Чопського загону. Прикордонний наряд відділу спільно з правоохоронцями мобільної групи зупинили «мандрівників» поблизу населеного пункту Люта. Зі слів затриманих стало відомо, що вони є вихідцями з Афганістану. Разом з незаконними мігрантами правоохоронці зупинили двох громадян України, які супроводжували «шукачів щастя». Стосовно одного з провідників складено документи за ознаками скоєння злочину, передбаченого статтею 332 ККУ «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України».

Андрій ДЕМЧЕНКО

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ПІДТРИМКА

Не так давно в газеті «Прикордонник України» публікувався матеріал про чернігівські гастролі Академічного ансамблю пісні і танцю ДПСУ для підтримки українських прикордонників. Взяти приклад з наших митців і їхні колеги з грузинського ансамблю пісні і танцю «Сакартвело».

Від генацвале з любов'ю

Сергій ГУЗЕНКО

Артисти приїхали з Одеси підтримати персонал новоствореного підрозділу — Херсонського прикордонного загону. Треба зауважити, що творчий колектив не відмовився від своєї ідеї навіть незважаючи на трагічні події, що відбулися в Одесі.

Окрім високопоставлених гостей в Херсонському Палаці культури «Ювілейний» було більше 1,5 тисячі шануваль-

ників культури братнього грузинського народу, які водночас стали благодійниками, бажаючи допомогти в облаштуванні в Херсоні нових членів

її громади — прикордонників, котрі, проїшли горнило протистояння з окупантами в Криму й залишилися вірними присязі та рідній

Батьківщині. Вони стали міцним ядром нового прикордонного загону — Херсонського.

По закінченні святкового концерту благодійники урочисто вручили «зеленим кашкетам» сертифікат на суму понад сорок п'ять тисяч гривень, які в подальшому підуть на покращення соціально-побутових умов прикордонників та їхніх сімей.

Персонал Херсонського загону щиро дякує всім жителям, керівництву міста й області, котрі не залишилися осторонь проблем, з якими зіткнулися прикордонники на новому місці служби. ■

ГРОМАДСЬКИЙ ФАКТОР

300 виходів на кордон

Людмила КАТЕРИНИЧ

Така співпраця дає змогу вартувати кордону запобігти цілій низці правопорушень як у прикордонні, так і на державному рубежі. Особливого значення така співпраця набула у нелегкий для України час.

Зокрема, з початку нинішнього року прикордонники разом з членами громадських формувань здійснили понад 300 спільних рейдів з охорони державного кордону. При їх проведенні, а

також за інформацією, що надійшла від членів громадських формувань, припинено 22 правопорушення, затримано 26 порушників законодавства з прикордонних питань. Досить активно співпрацюють з прикордонниками громадські формування, що зареєстровані та діють в межах Немійської сільської ради Могилів-Подільського району, Михайлівської сільської ради Ямпільського району, Болганської та Грабарівської сільських рад Піщанського району. Слід відзначити і активність членів громадського формування, що діє у місті Могилеві-Подільському. ■

У Могилів-Подільському прикордонному загоні, місцеві мешканці допомагають «зеленим кашкетам» підтримувати громадський порядок.

До найвищого ступеня захисту

Останнім часом спостерігається відверта ескалація напруги на українсько-російському кордоні внаслідок спланованих дій Збройних сил Російської Федерації. Зокрема, нібито у рамках проведення навчань, російські військові почали активно вдаватися до вчинків, які носять відверто демонстративно-провокаційний характер. Так, українськими прикордонниками на прикордонній території Росії зафіксовано 88 подібних випадків. У сорок одній ситуації сусідами було задіяно бронетехніку, у тринадцяти епізодах провокування велось у пішому порядку. У решті подій – нерви вітчизняних стражів кордону випробувала на міцність російська авіація.

Сергій АСТАХОВ

З огляду на обстановку, що склалася Голова Держприкордонслужби України Микола Литвин відвідав держзрубж на ділянці відповідальності Харківського прикордонного загону. Мета поїздки очевидна – особисто перевірити ступінь захищеності українського кордону, підтримати особовий склад, здійснити корегування сил і засобів, вивчити питання взаємодії з підрозділами Збройних Сил України, що висунулися для посилення захисту державного кордону.

Керівник Служби вимагає, щоб усі підконтрольні відомству об'єкти перетворилися на опорні пункти, спроможні вести кругову оборону та витримати наступ агресора до підходу основних сил. На сьогодні прикордонники до цього вже ретельно підготувалися, вони добре озброєні та оснащені, мають високий моральний дух.

Утім, нинішня суспільно-політична ситуація, на жаль, може обернутися тим, що спроба захоплення підрозділів відбудеться не ззовні, а з української території. Й робитися це може руками наших співгромадян, введених в оману налаштованими на сепаратизм ватажками та отруєними пропагандою російських медіа. Тож діяти за таких обставин непросто. Тому, вважає Микола Литвин, особливу увагу треба приділяти роботі з місцевими жителями з підвищення їхньої національної свідомості та формування доброзичливого ставлення до прикордонників – надійних захисників держави та співгромадян.

У цілому, за оцінкою Голови Держприкордонслужби, підрозділи охорони кордону Східного регіонального управління провели великий обсяг роботи із забезпечення виконання поставлених завдань в умовах загострення соціально-політичної обстановки у прикордонних регіонах та

безпосередньо на державному кордоні з Російською Федерацією.

Водночас діяльність підрозділів охорони кордону в умовах блокування та захоплення екстремістами частин, підрозділів і окремих військовослужбовців Збройних Сил, Служби безпеки та Міністерства внутрішніх справ України з метою захоплення зброї та техніки вимагає проведення комплексу додаткових заходів. Адже такі дії створюють небезпеку для здоров'я та життя як військовослужбовців, так і місцевих мешканців.

З метою виконання поставлених завдань, забезпечення безпеки персоналу, об'єктів Державної прикордонної служби України,

місць розташування резервів і несення служби прикордонних нарядів наказано на території військових містечок по всьому їх внутрішньому периметру виставляти пости. На найбільш загрозливих підступах, у межах цих постів встановлюватимуться спостережні вишки, на яких організуватиметься цілодобове несення служби. Небезпечні підступи до віддалених ділянок повинні бути прикритими сигналізаційними приладами.

Пости, визначені для охорони військовою вартою, мають бути позначені як на місцевості, так і по периметру огорожі військових містечок помітними як у денний, так і в нічний час покажчиками, визначаючими межі постів і попереджувальними табличками про застосування зброї у разі перетинання їх межі.

Зовнішні периметри постів треба обладнати покажчиками (табличками) попереджувального змісту: «МЕЖА ПОСТА»,

«ПРОХІД (ПРОЇЗД) ЗАБОРОНЕНО», «ОБІЙТИ ВПРАВО (ВЛІВО)», «ЗАБОРОНЕНО ЗОНА – ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЇ», «ВІЙСЬКОВЕ МІСТЕЧКО ОХОРОНЯЄТЬСЯ ОЗБРОЄНОЮ ВАРТОЮ», «ПРОНИКНЕННЯ НА ТЕРИТОРІЮ ЗАБОРОНЕНО».

На вірогідних напрямках руху сторонніх осіб (угруповань, техніки) необхідно розгорнути блокпости з бійницями для ведення кругової (фронтальної) оборони та протидії нападу. Вогневі позиції потрібно посилити за рахунок створених резервів.

Військові містечка, місця розташування резервів будуть додатково обладнані для ведення кругової оборони як опорні пункти з додатковими позиціями як по периметру, так і в глибину. У будівлях обладнають позиції (вогневі точки) для ведення вогню особовим складом з визначенням кожному військовослужбовцю сектору стрільби з урахуванням загальної схеми вогню. Організують систему цілодобового спостереження за прилеглою територією зі спостережних веж. Спостережні вежі та вікна будівель обладнають протигранатними сітками.

півуванням для прикриття пунктів пропуску та найбільш загрозливих ділянок кордону, визначити порядок їх всебічного забезпечення, режим роботи й порядок заміни.

Визначатися будуть безпечні маршрути руху, порядок дій у разі виникнення нестандартних ситуацій, застосування фізичної сили, зброї та спеціальних засобів, заходи маскування під час виконання поставлених завдань, а також забезпечення оперативного прикриття їх переміщення.

У пунктах пропуску визначено мати переносні турнікети з інформаційними попереджувальними табличками, які у разі загострення, ускладнення обстановки розміщувати на освітленому місці перед пунктами пропуску на проїжджій частині дороги та каналах руху.

Спільно з представниками правоохоронних органів та армії прикордонникам належить опрацювати алгоритми самостійних та спільних дій по прикриттю загрозливих напрямків на державному кордоні, реагування на випадок блокування, захоплення й незаконного проникнення осіб і різного роду техніки у пункт пропуску для автомобільного сполучення

Для забезпечення узгоджених і злагоджених дій за відповідними алгоритмами будуть проведені тренування прикордонників із залученням взаємодіючих органів.

Окрім того, наказано продовжувати й інженерне облаштування оборони об'єктів шляхом встановлення на під'їзних дорогах пристосувань для зменшення швидкості транспортних засобів із бетонних блоків, кучугур піску, щелебню, облаштування позицій ведення вогню зі стрілецької зброї в бік нападу, які б забезпечували сектор обстрілу вздовж охоронного периметра, підготовки до оборони будівель і споруд, встановлення на вікнах протигранатних сіток, передбачити швидке та надійне блокування основних та запасних входів до будівель.

Залежно від місцевих умов, з метою забезпечення якомога більшого огляду та обстрілу, територію навколо визначених об'єктів слід очистити від кущів, нижні сучки та гілки дерев обрізати, траву скосяти, зайві предмети прибрати.

З особовим складом прикордонних підрозділів необхідно постійно проводити тренування з порядку дій в елементах бойових порядків під час припинення неозброєних та озброєних провокацій на державному кордоні (у пунктах пропуску), участі у ліквідації диверсійно-розвідувальних груп супротивника, відбиття збройних вторгнень на територію України військових груп, а також за планом охорони та оборони військового містечка підрозділу.

І нарешті – для підтримки змін прикордонних нарядів, які виконують завдання з охорони державного кордону на загрозливих ділянках та пунктах пропуску, будуть залучатися ветерани-прикордонники, патріотично налаштовані представники громадськості та місцевого населення.

Входи до будівель та вікна необхідно укріпити мішками з піском, спостережними щілинами, бійницями, амбразурами для кулеметів і гранатометів. Горища обладнати бійницями для стрільби, а підвальні приміщення – для укріплення особового складу та розміщення вогневих засобів.

Ймовірні напрямки збройного нападу, ворота, хвіртки обладнають засобами блокування (інженерними спорудами).

У військових містечках наказано створити запаси боєприпасів, продовольства, медичного майна, питної води та засобів пожежогасіння.

Під час організації оперативної службової діяльності належить забезпечити чітку взаємодію та координованість дій усіх сил і засобів, що здійснюють свою діяльність на державному кордоні, у тому числі підрозділів Збройних Сил, СБУ, МВС та Національної гвардії України.

Також дана вказівка – зі складу мотоманеврених груп виділити необхідну кількість персоналу на чолі з офіцерами із груповою зброєю та відповідним екі-

Генерал-майор юстиції
Максим МИХЕЄНКО,
заступник директора —
начальник управління
правового забезпечення
Міжнародно-правового
департаменту

З питань, що стосуються службової діяльності Державної прикордонної служби слід звернути увагу на деякі положення Закону. Про них далі.

Встановлено особливий правовий режим перетину меж тимчасово окупованої території. До Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання» внесено відповідні зміни, якими до переліку територій, свободу пересування на яких може бути обмежено відповідно до закону, віднесено тимчасово окуповані території.

якими встановлено адміністративну відповідальність за порушення режимних правил у контрольних пунктах в'їзду — виїзду.

Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї з метою заподіяння шкоди інтересам держави згідно з новою статтею 332-1 Кримінального кодексу України є злочином та карається обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк з конфіскацією транспортних засобів. Дії, вчинені організованою

у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення.

Отже, у необхідних випадках для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушення прикордонникам надано право затримувати до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання осіб, які:

Військовослужбовці військових формувань та правоохоронних органів України, які прибули з тимчасово окупованої території і виявили бажання (за наявності підстав) звільнитися з військової служби, звільняються з військової служби, у тому числі в особливий період, за наявних підстав, а при їх відсутності — у зв'язку із скороченням штатів, якщо вони звернулися з клопотанням про звільнення протягом трьох місяців після прибуття з тимчасово окупованої території.

Військовослужбовці, які не прибули до визначених пунктів

Із урахуванням особливих обставин

26 квітня 2014 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», що, зокрема, вносить корективи в оперативно-службову діяльність Державної прикордонної служби України, військовослужбовці якої у складних умовах особливого періоду та збройної агресії Російської Федерації належним чином виконують завдання щодо забезпечення недоторканності державного кордону.

Прийняття цього Закону Верховною Радою України однозначно підтвердило, що суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою. Тимчасово окупована територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України.

Відповідно до цього Закону тимчасово окупованою територією визначається:

1) сухопутна територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, внутрішні води України цих територій;

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилеглої до узбережжя континентального шельфу України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) повітряний простір над цими територіями.

Зазначеним Законом визначено правовий статус території, тимчасово окупованої в результаті збройної агресії Російської Федерації, особливості діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах такого режиму, додержання та захисту прав і свобод людини й громадянина, а також прав, свобод і законних інтересів юридичних осіб.

Основою гуманітарної, соціальної та економічної політики держави Україна стосовно населення тимчасово окупованої території України є захист і повноцінна реалізація національно-культурних, соціальних та політичних прав громадян України, у тому числі корінних народів і національних меншин.

Україна вживає всіх необхідних заходів щодо гарантування прав і свобод людини й громадянина, передбачених Конституцією та законами України, міжнародними договорами, усім громадянам України, які проживають на тимчасово окупованій території.

В'їзд на тимчасово окуповану територію та виїзд з неї здійснюватиметься лише через контрольні пункти в'їзду — виїзду.

В'їзд іноземців та осіб без громадянства на тимчасово окуповану територію та виїзд з неї допускаються лише за спеціальним дозволом. Порядок в'їзду іноземців та осіб без громадянства на тимчасово окуповану територію та виїзду з неї встановлюється Кабінетом Міністрів України.

На відміну від іноземців громадяни України мають право на вільний та безперешкодний в'їзд на тимчасово окуповану територію за дотримання обов'язкової умови — пред'явлення документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України.

Законом внесено відповідні зміни до законів України «Про Державну прикордонну службу України», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про прикордонний контроль», якими передбачається здійснення прикордонного контролю в контрольних пунктах в'їзду—виїзду осіб, які їдуть до тимчасово окупованої території або з неї.

За порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію та виїзду з неї встановлено юридичну відповідальність.

Кодекс України про адміністративні правопорушення доповнено новою статтею 204-2 «Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї», якою встановлено відповідальність у вигляді штрафу від 1700 до 5100 гривень або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб. Повноваження складати протоколи про ці правопорушення надано прикордонникам, справи розглядатиме суд протягом доби.

Також внесено зміни до статті 202 Кодексу України про адміністративні правопорушен-

групою, караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією транспортних засобів.

Поряд з вищезазначеним, народними депутатами України вдосконалено адміністративну відповідальність за порушення законодавства про державний кордон.

Суттєво, з 51 до 1700 гривень, збільшено розмір штрафу за порушення прикордонного режиму, режиму в пунктах пропуску через державний кордон України. Такий же штраф встановлено і за порушення режимних правил у контрольних пунктах в'їзду—виїзду. У необхідних випадках для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушень прикордонникам надано право затримувати таких правопорушників до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом двадцяти чотирьох годин з моменту затримання.

Важливим є те, що посадовим особам Держприкордонслужби повернуто право здійснювати адміністративне затримання правопорушників на строк до трьох діб.

Адміністративне затримання є заходом забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, допускається у випадках, прямо передбачених законами України, з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення

незаконно перетнули або зробили спробу незаконно перетнути державний кордон України;

порушили порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї;

порушили прикордонний режим, режим у пунктах пропуску через державний кордон України або режимні правила у контрольних пунктах в'їзду—виїзду; вчинили злісну непокору законному розпорядженню або вимозі військовослужбовця чи працівника Державної прикордонної служби України, або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також іноземців та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні або транзитного проїзду через територію України.

Не залишилися поза увагою народних депутатів і проблемні питання, пов'язані з виконанням громадянами України військового обов'язку в цей непростий для держави період. Законом визначено особливості припинення проходження громадянами України військової служби у військових формуваннях та правоохоронних органах України, пов'язані з тимчасовою окупацією території.

у визначені військовими формуваннями та правоохоронними органами України строки, вважаються такими, що залишилися військовій частині, та зараховуються у розпорядження відповідних посадових осіб. Відповідна інформація щодо їх розшуку надається до правоохоронних органів.

Військовослужбовці, стосовно яких отримано документальне підтвердження про їх зарахування до Збройних Сил Російської Федерації або спеціальних служб чи правоохоронних органів Російської Федерації, виключаються із списків військових формувань та правоохоронних органів України, а контракт вважається припиненим з часу їх зарахування (або отримання інформації про їх зарахування) до Збройних Сил Російської Федерації або спеціальних служб чи правоохоронних органів Російської Федерації.

При цьому не можна не нагадати читачам, що згідно зі статтею 65 Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України. Громадяни відбувають військову службу відповідно до закону.

Дзеркало стосунків

Протягом останніх місяців кордони України стали однією з головних новин не лише українського інформаційного простору, а й світового. Якщо раніше майже 7000 км української межі ми прагнули називати «кордонами дружби», то сьогодні ситуація кардинально змінилася. І винні в цьому не українці. Наші кордони стали своєрідним лакмусовим папірцем ставлення до нас, нашої країни та нашого вибору. Про те, як змінилася ситуація на ще недавно дружній лінії дотику країн розповідає наш гість – заступник начальника управління прикордонного контролю та реєстрації Адміністрації Держприкордонслужби України полковник Олександр Жданенко.

Спілкувався
Андрій КУЧЕРОВ

– Товаришу полковнику, у засобах масової інформації можна побачити численні варіанти назви межі з Кримом. Як трактують її прикордонники, спираючись на державну політику у цьому питанні?

– Для нас це адміністративна межа між Автономною Республікою Крим та материковою частиною України. Вона проходить по стику Херсонської області з півостровом.

Враховуючи обставини останніх тижнів, з метою забезпечення безпеки громадян і країни на державному рівні було прийнято рішення про виставлення на адміністративній межі контрольних постів: 4 залізничних (Новоолексівка, Мелітополь, Вадим і Херсон) та 3 автомобільні (Чонгар, Чаплинка, Каланчак). Прикордонники займаються перевіркою документів громадян і працюють у взаємодії з представниками митниці та інших правоохоронних органів.

І зараз саме ця ділянка для прикордонного відомства є однією з «найгарячіших». Українська сторона спостерігає на території окупованого Криму велику концентрацію російських військ, зброї та військової техніки. Крім того, на півострові досить багато так званої самооборони, яка діє нахабно й демонстративно, а також чимало російських «козачків», які подекуди мають кримінальне минуле і точно не доброзичливі наміри стосовно України і українців. Наприклад, ще під час захоплення Криму в пункті пропуску «Харків-залізничний» було затримано 5 громадян Росії, які, рухаючись у Сімферополь, мали камуфляжі різних видів, протигазу, ножі, газовий пістолет, дерев'яний кийок, два ящики армійських сухпайків, бронезилет, путівник по Україні, підручник з початкової військової підготовки, лист з адресами консульств і посольств РФ, лист з контактами координаційних центрів

«антимайданів» в Україні, електронну книжку з порадином по вибуховій справі. І такі випадки були непоодинокими.

– Які результати діяльності на цьому напрямку?

– Результати є й про це постійно говорять та показують засоби масової інформації. Аналіз затримань свідчить про те, що саме з Криму намагаються організувати фінансовий канал для забезпечення сепаратистів на сході України та оплати антиукраїнських заходів. Як приклад, затримання кур'єрів, які везуть великі суми грошей. Так, 15 квітня на залізничній станції Мелітополь у потязі № 90 сполученням «Севастополь – Дніпропетровськ» прикордонним нарядом виявлено четверо громадян України – мешканців АР Крим, які перевозили грошові кошти у сумі 1 млн. 730 тис. гривень. Під час фільтраційних заходів встановлено, що затримані прямували до Дніпропетровська з метою доставити виявлені в них кошти організаторам сепаратистських акцій. 17 квітня у пункті контролю «Мелітополь» у тому ж потязі «Севастополь – Дніпропетровськ» у громадянина України виявлено грошові кошти у сумі 4 млн. 950 тис. гривень.

Крім того, на материкову частину намагаються ввезти невеликими партіями холодну зброю, засоби захисту, такі як бронезилети та каски, пропагандистську літературу. Непоодинокі випадки затримання наркотичних засобів і боеприпасів. Наприклад, 17 квітня у потязі № 12 сполученням «Сімферополь – Київ» у одному з вагонів, у мішках з брудною білизною було виявлено 230 штук набоїв калібру 7,62 мм, набоїв 5,45 для холостої стрільби, патрони мисливські – 91 штука, упаковки з порохом, дробі, 200 капсул для мисливської зброї тощо.

Особливу увагу ми стали приділяти і поштовим відправленням. Наприклад, у пункті контролю «Чонгар» під час огляду автомобіля, який прямував за маршрутом Севастополь – Харків, із вантажем поштових відправлень компанії «Нова пош-

та», в окремих поштових ящиках прикордонним нарядом спільно з представником митниці виявлено 10 бронезилетів.

Одним словом, кримський напрямок не буде спокійним, тому найближчим часом посилюватимемо його як технічно, так і людськими ресурсами.

– Нещодавно вступив у дію Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території України». Цим документом визначається порядок в'їзду, виїзду та перебування на півострові громадян України та іноземців. У чому полягають основні правила цього Закону щодо перетину кордону?

– Названим Законом встановлюється, зокрема, що громадяни України мають право на вільний і безперешкодний в'їзд і виїзд з тимчасово окупованої території за умови пред'явлення документа, що підтверджує громадянство України. В'їзд і виїзд іноземців та осіб без громадянства з тимчасово окупованої території допускається лише за спеціальним дозволом через встановлені пункти в'їзду–виїзду для таких осіб. Порядок в'їзду і виїзду іноземців і осіб без громадянства з тимчасово окупованої території встановлюється Кабінетом Міністрів України. Цей порядок згідно із законодавством має бути опрацьований і запроваджений найближчим часом.

Хочу зазначити, що під час обговорення законопроекту у другому читанні підтримано поправку щодо вільного, а не за спеціальним дозволом, пересування громадянами України територією Криму адже вони перебувають на власній землі, яка є тимчасово окупованою територією.

– Олександрє Анатолійовичу, давайте візьмемо конкретний приклад: іноземець прибув на територію Росії й через поромну переправу потрапив у Крим. Потім через перешийок планує перейти на материкову частину. Що, враховуючи новий закон, він порушив?

– Якщо іноземець потрапить на територію півострова без відповідного дозволу української

влади, то це розцінюватиметься як порушення законодавства з відповідними наслідками. Це прописано у статті 204-2 «Незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України» Кодексу України про адміністративні правопорушення. Там прямо зазначено, що перетинання або спроба перетинання державного кордону без дозволу відповідних органів влади тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб. Півострів є українською територією.

– Нещодавно Державна прикордонна служба отримала нове «озброєння»: відмітка про перетинання державного кордону України «Відмовлено у в'їзді в Україну». Чим продиктовано таке нововведення? Яка ефективність передбачається?

– Так, з 18 квітня вступив у дію Наказ Адміністрації Держприкордонслужби, який регламентує впровадження цієї відмітки. Це було продиктовано рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 1 березня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки, суверенітету й територіальної цілісності України», введеного в дію Указом Президента України. Мета цього рішення полягає у недопущенні в'їзду на територію України радикально налаштованих осіб, які прямують через державний кордон для організації та проведення акцій антиукраїнської спрямованості.

Іншими словами, ця відмітка у паспорті іноземця як запобіжний червоний прапорець для контрольних органів і в тому числі для українських дипломатичних установ, які знаходяться за кордоном. Власник документа з такою відміткою завжди буде на особливому контролі.

– Всі добре пам'ятають, як на державному рівні Росією озвучено цифру в 140 тисяч українських біженців, яка потім виявилася неправдою. А є біженці з Криму на материкову частину? Які можна зробити висновки з пасажиропотоку зі сторони півострова?

– На сьогодні є офіційна цифра: 1134 особи при перетині адміністративного кордону з Криму заявили, що вони є біженцями. Їх далі супроводжують відповідальні за це особи. За нашим спостереженням матеріальні статки цих людей різноманітні: одні виїжджають сім'ями, з речами та на автомобілях. А є й такі, хто пішки, без речей підходить до контрольних пунктів і заявляє про себе. До речі, чимало людей прагнуть надати подорожні документи до Польщі. По-перше, мовний бар'єр майже відсутній, по-друге, наші західні сусіди готові приймати на своїй території громадян України, які вимушено виїхали з території Криму. З 20 березня з таким проханням до польської влади звернулося 128 громадян України та 5 росіян.

Інший сегмент перетинаючих адміністративний кордон є громадяни, які проживають на півострові, а працювати їздять на материкову частину. Вони дисципліновано, в один і той же час перетинають межу, а ввечері повертаються. Чимало таких людей проживає і неподалік від наших контрольних постів. Ми вдячні цим громадянам України, адже вони підтримали словом і ділом прикордонників та інших військових, коли ми прибули на місцевість та почали облаштовувати місця дислокації. Місцеві жителі та влада надавали усіляку допомогу в межах своїх можливостей.

Хотів би також зазначити, що поступово зменшується транзитний потік між півостровом і материковою частиною України. Але тут більше економічних чинників впливає на цей процес. Про них всі знають. Крім того, з боку окупованої території російська сторона почала впроваджувати повноцінний прикордонний контроль і митне оформлення вантажних транспортних засобів. Це затягує процес перетину межі, адже у цьому місці відсутня мінімальна інфраструктура, немає елементарних умов, наприклад, дорога тільки дворядна. Багатокілометрові черги стануть у тому районі звичайною справою.

– Товаришу полковнику, давайте поговоримо про ще один неспокійний регіон, конфлікт у якому

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

вважається замороженим. Мова про Придністров'я. З офіційного Тирасполя чути заклики щодо приєднання до Росії. Яка там обстановка в пунктах пропуску?

— З початку березня на придністровському сегменті українсько-молдовського кордону триває операція «Рубіж». Є результати та тенденції. Наприклад, за цей час нами не пропущено через кордон понад 400 громадян РФ, непоодинокі випадки затримання набоїв і вибухівки. Що стосується

райони України. Громадяни Росії були відповідним чином екіпіровані, провозили засоби захисту, мали засоби атаки у вигляді дубин чи пристосованих палок та балончики із слезозогінним газом. Попадалася травматична та пневматична зброя.

Згодом такий контингент змінив тактику, намагаючись провозити амуніцію у сумках, ховаючи у вагонах палки чи «травматику». Виявляли ми й пропагандистську літературу та карти місцевості.

зіштовхнулися з принципово новим явищем: тотальною брехнею. Російські журналісти почали приховувати свою професію та прикриваються заявами, що їдуть не з професійною метою в Україну. Представники російських телеканалів діляться: журналіст їде окремо у вагоні потяга, оператор окремо начебто подорожує. Для чого це робиться? Якщо у тебе є завдання, ти прагнеш висвітлити події та показати правду, навщо замовчувати або приховувати від

— Якщо брати статистику у чистому вигляді, то пасажиропотік на цій ділянці кордону впав на понад 20%, хоча Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та РФ ніхто не відміняв. Безумовно, бурхливі політичні події впливають на активність людей. Крім того, певні обмеження на перетин кордону транспортними засобами українська сторона ввела на російській ділянці ще до початку операції «Кордон». На початку року на російській території поблизу України почала розповсюджуватися чума свиней. Ми вимушені були піти на обмеження.

Давайте не будемо забувати і про ще одну категорію жителів прикордоння: мова про звичайних контрабандистів, які жили за рахунок контрабанди пального, «гралі» на різниці цін товарів або «гріли» руки на інших махінаціях. Зараз така протиправна практика майже неможлива. Кордон щільно прикритий, є підкріплення з боку Збройних Сил, активно працюють правоохоронні органи та розвідка. До того ж уздовж кордону виритий рів, який навряд чи форсує звичайна вантажівка. Так що незаконний бізнес «став», а займатися чесною працею такі елементи не звикли, та й не хо-

в'їзд. Звичайно, особлива увага до громадян Росії чоловічої статі призовного віку. Наприклад, 17 квітня у пункті пропуску «Іловайськ» Донецької області у потязі «Адлер – Мінськ» виявлено та не пропущено організовану групу у кількості 26 громадян Росії (чоловіки віком 20-35 років спортивної статури). З їхніх слів вони слідували з Ростова до Харкова на Пасхальні свята. Водночас місце та терміни перебування не знали, було відсутнє достатнє фінансове забезпечення. Звичайно, що ця група Великдень святкувала на своїй території.

Що ж стосується реакції Росії на наші дії, то вона носила більш емоційний характер. Ніяких дзеркальних заходів не було. Українська ж сторона спокійно поставилася до рішення Російської Федерації, прийняте наприкінці 2013 року, щодо обмежень на перебування наших громадян на території сусідньої держави.

— Олександрі Анатолійовичу, яка зараз ситуація на українсько-білоруській ділянці кордону? Адже Росія та Білорусь союзні держави і ці країни є членами Організації Договору про колективну безпеку?

— Ситуація контрольована, контакти робочі, стосунки нормальні. Це якщо коротко. Звичайно, позиція білоруських прикордонників повністю відображає позицію держави та Президента Олександра Лукашенка. Будь-яка напруга та недовіра у наших співвітчизників спала після публічних заяв лідера цієї країни та офіційної зустрічі з в.о. Президента України Олександром Турчиновим. Це моя позиція як громадянина.

Що стосується служби, то не будемо забувати, що Росія та Білорусь є членами ще й Митного союзу та кордонів у прямому розумінні цього слова між цими країнами немає. А потяг «Санкт-Петербург – Київ», як і деякі інші, йдуть з Росії в Україну транзитом через Білорусь. Така ж ситуація і на автомобільних пунктах пропуску. Ми більш ретельно перевіряємо громадян Росії, які в'їжджають на нашу територію з боку Білорусі. Однак спостерігається певне зменшення пасажиропотоку через спільний з Білоруссю кордон. Росіяни стали менше їздити до нас транзитом через союзню державу.

У той же час Україна всіляко підтримуємо більш тісне співробітництво з нашими північними сусідами. Для прикладу, прикордонне відомство повністю підтримує домовленості залізниці обох країн про відкриття прямого потяга «Київ – Мінськ» з прикордонно-митним оформленням у столицях, на кінцевих зупинках. Це така ж практика, яку ми впровадили свого часу на потязі «Київ – Москва» №№ 1-2 та 5-6.

— До речі, дії російської сторони, вжиті стосовно України протягом останніх місяців, не завадили практиці оформлення цих потягів?

— Ні, самі потяги як ходили, так і слідує за графіком. За єдиним виключенням: ті, які прибувають з боку Росії, ми перевіряємо на кордоні. А потяги, що прямують з Києва, оформляються у столиці України.

— Дякую за змістовні відповіді. ■

непропущених через кордон, то в ході опитування встановлено, що основна мета перебування таких людей в Україні – дестабілізація обстановки в Одеському регіоні. Були й ті, хто надивившись російських новин, прагнув кудись їхати, когось рятувати від всюдисущих міфічних бандерівців і фашистів. Рівень агресії у таких людей просто зашкалює.

— Російська сторона періодично піднімає питання щодо дуже ретельного огляду транспортних засобів і створення економічної блокади Придністров'я. Чи впливають заходи, які проводяться у рамках операції «Рубіж», на порядок та час перетинання кордону вантажним транспортом?

— Ніякої блокади чи навмисного затягування часу щодо оформлення вантажного транспорту, який прямує у Придністров'я, немає. Ми співпрацюємо з представниками інших правоохоронних органів, спільно організуємо запобіжні заходи. Але вони ніяким чином не впливають на рух через кордон. Скажу більше: загальна обстановка на придністровському сегменті кордону більш спокійна, ніж на межі з Кримом. Однак нарікань ми ніяких не маємо. Все це створюється штучно, для нагнітання обстановки.

— Олександрі Анатолійовичу, давайте перейдемо до східного кордону України. Сьогодні до цього регіону прикута увага всього світу. Як характеризується обстановка на кордоні з Росією?

— На українсько-російському кордоні тривалий час проходить операція «Кордон». На перших порах ми виявляли велику кількість осіб, які й не приховували, з якою метою їдуть у прикордонні

А один із таких «воїнів» написав дівчині у Росію смс, що «їду на війну...». Ніяких випадковостей. Цілеспрямована робота. За час проведення операції «Кордон» нами не пропущено в Україну майже 17 тисяч осіб, з яких 141 особу чітко ідентифіковано як таких, що мають недружню мету для відвідування нашої держави, а 106 людям у документах проставлено заборону на в'їзд протягом тривалого часу.

— Задовго до анексії Криму та подій на сході держави проти України було розгорнуто й активно триває інша війна – інформаційна. Те що видається «на гора» російськими каналами, неможливо назвати правдою. Крім того, російські журналісти жаліються на суворість українських правоохоронців. Це відповідає дійсності?

— У ході зазначених вище подій сміливо можна виділити ще одну категорію «активістів» – це представники російських ЗМІ. Взагалі робота журналістів на українському кордоні ніколи не була під заборону. Але ми

контрольних служб свої плани? Відповідь проста: готуючи сюжети, вони перекручують події, підтасовують факти, підбурують місцеве населення, пропонують гроші за «потрібні слова», провокують звичайних людей на скандали. І ця робота систематизована.

Коли наші наряди виявляють цих псевдотуритів, то у звичайній розмові вони зізнаються, що у них є завдання про підготовку виключно негативного сюжету. Складається враження, що їдуть вони вже з написаним текстом, а відео просто підганяють. Причому журналісти визнають, що роблять нечесну справу, але іншого виходу немає: перспектива звільнення їх не влаштує. З цих розмов можна зробити певні висновки щодо повномасштабного обману телеглядача.

— Українсько-російська ділянка характеризується міцними дружніми та родинними узами сімей по обидві сторони кордону. Як впливає складна обстановка на настрої жителів прикордоння?

чуть. Тому знаходять порозуміння з тими, хто пропонує участь у пропалачених мітингах, підбуруванні людей тощо. Як кажуть «кому війна, а кому мати рідна».

— Російська преса майже з істерикою сприйняла новину щодо обмеження в'їзду перед Пасхальними святами на територію України громадян чоловічої статі від 16 до 60 років. Вимагали пояснень. Дії української сторони у цьому випадку були законними?

— Абсолютно. Ми маємо повне право як, до речі, і будь-яка інша країна, тимчасово вводити обмеження щодо в'їзду та перебування на нашій території іноземців. Тим більш це стосувалося безпекової складової, коли стало відчутно, що сепаратистські настрої явно «підіграються» ззовні. Особливо перед таким святом, як Пасха, що передбачає заходи із великим скупченням людей. До речі, ми не ставили жорстких умов щодо вікових обмежень, це дала преса. Просто більш ретельно здійснювали й здійснюємо прикордонний контроль на

УКРІПЛЮЮЧИ РУБІЖ

Перетинаючи сьогодні адміністративні межі південно-східних областей (а подекуди й західних), українці вже звикли пригальмовувати перед метровими барикадами з мішків піску, бетонними плитами, озброєними людьми в камуфляжі тощо. Коли така ситуація спостерігається на самій території України, то що вже говорити про її державний кордон. Так, на інженерне укріплення рубежу нашої Вітчизни сьогодні звертається чимала увага. Зокрема, укріпленнями обростає 560-кілометрова ділянка відповідальності Сумського прикордонного загону.

Роман ТКАЧ

В умовах, що склалися та виходячи із завдань, визначених Головою Держприкордонслужби України, тут значно активізували інженерне облаштування рубежу. Причому дані заходи передбачають не просто банальну обробку контрольно-слідової смуги чи встановлення сигналізаційних приладів. Прикордонники повним ходом облаштовують приховані пости спостереження, блокують об'їзні шляхи, а найбільш загрозливі ділянки кордону «прикрашають» протитанковими ровами, надобвами та завалами. Водночас у пунктах пропуску бетонні конструкції унеможливають прориви транспортних засобів та забезпечують як самих прикордонників, так і громадян, котрі перетинають кордон. А у військових місцях встановлюються спостережні вежі.

Варто зазначити, що інженерне облаштування сумської ділянки кордону не залишилося поза увагою керівництва області. Так, саме за ініціативи та підтримки голови Сумської обласної державної адміністрації Володимира Шульги на тамтешній ділянці рубежу почали рити протитанковий рів.

— В умовах зовнішньої агресії, активізації руху російських військових формувань на кордоні, недоторканність території України та безпека її громадян сьогодні — першочергові завдання. Ми маємо захистити жителів прикордоння у разі військової агресії. Ці заходи здійснюються, аби запобігти проникненню на територію області важкої військової техніки з боку Росії, а також перешкодити руху контрабандного транспорту. Роботи ведуться не за бюджетний кошт. Це — допомога небайдужих громадян, які у такий спосіб прагнуть допомогти державі в нелегкий час, — зазначив

очільник області під час проведеної безпосередньо на кордоні прес-конференції для представників обласних, центральних та іноземних ЗМІ.

Обладнання кордону протитанковим ровом здійснюється спеціальною військовою інженерною технікою — МДК-3. Це — землерийна машина на гусеничному ході, обладнана нависним траншейним екскаватором поперечного копання, яка призначена для риття котлованів під укриття для техніки або особового складу. Водночас машина викидає на один бік ґрунт у вигляді брустверів. За годину даний апарат переробляє від 500 до 800 куб. метрів. Цікаво, що викопування котлована відбувається під час руху машини назад, завдяки чому витрачається значно менше проходів і, відповідно, часу. Для прикладу, повноцінний окоп для танка МДК-3 вириває всього за один підхід, на що витрачає близько 3-4 хвилин.

Наразі за допомогою МДК-3 вже обладнано протитанковим ровом ділянку українсько-російського кордону в межах Великописарівського та Краснопільського районів. Загальна довжина рову складає майже 20 км, його ширина — близько 4 м, а глибина — близько 2 метрів.

Повільно, але впевнено, день за днем уздовж кордону з Росією з'являються кількості метрів нових перепон, здатних зупинити й позашляховики контрабандистів, і важку бронетанкову техніку ймовірного противника. Щоправда, МДК-3 оминає населені пункти та горбисті території, де важкій військовій техніці і без того не пройти. Такою захисною спорудою планується обладнати всю ділянку держкордону на Сумщині.

Місцеві мешканці підтримують укріплення кордонів. Люди прагнуть миру, спокою та злагоди. Розповідають, що «зелених чоловічків» не бачили, тому їх не бояться. Хоча загрози із сусідського боку ще на власні очі не спостерігали, стосовно оборонних заходів нічого проти не мають. Незручності для селян, через земельні паї яких підє рів, обіцяють компенсувати. Тому із прикордонниками ніяких непорозумінь не виникає. Підприємці, які використовують і

орендують землю, пообіцяли розрахуватися в повному обсязі», — запевняє сільський голова села Грабовське Володимир Стадниченко. Населений пункт знаходиться на самісінькому кордоні. Межа між Україною та Росією тут проходить просто між хатами, навіть ставок українсько-російський і рибка інтернаціональна.

— У мене російський паспорт, але дружина та душа — українські, — говорить Микола Головашов, — досі не можу пробачити росіянам Крим, — продовжує місцевий житель.

Проте про росіян із сусіднього села тут лунають лише добрі слова. «Вони гарний виторг у крамниці роблять. В Україні купують ковбаси, м'ясо та інші продукти, бо у нас вони смачніші й дешевші, — розповідає продавець магазину Зінаїда Огнівенко.

Що між сусідніми державами може діяти до війни — у селі не вірять. «Ми хочемо миру, мирно жити, так як і жили», — говорить місцева мешканка Тетяна Барабаш.

У прикордонному селі Покровка, на перший погляд, усе спокійно, але люди бідкаються, що з родичами, які живуть по той бік кордону на політичні теми краще не говорити, адже дається взнаки російська пропаганда. Про імперські плани сусідньої Росії тут намагаються не думати взагалі.

Тетяна Рудь прожила в прикордонному селі більш ніж половину свого віку. «Жителі Покровки в Росію на заробітки їздять, в мене там і родичі, і друзі, але приязні стосунки внаслідок пропаганди зіпсувалися, — говорить Тетяна.

«Активність охоронців держрубежу місцева населення сприймає позитивно. «З прикордонниками ми живемо в мирі, вони постійно присутні на кордоні, захищають нас», — ділиться своїми думками місцева дівчина Ірина.

Як і прикордонники, так і мирне населення мають надію, що оборонні споруди ніколи не будуть використані за призначенням.

Прикордонники Сумщини роблять все, щоб уберегти українську землю. У разі необхідності з честю виконують свій обов'язок і забезпечать недоторканність кордонів нашої Батьківщини. ■

З КОГОРТИ КРАЩИХ

Служба і дружба «Златокраю»

Днями екіпаж катера Морської охорони «Златокрай» Одеського ЗМО відсвяткував 22-річчя з дня його спуску на воду.

Наталія ГУМЕНЮК

За свою історію славетний катер пройшов понад 23 тисячі морських миль, а його екіпаж провів на службі майже дві тисячі діб і близько тисячі з них — у морі, оглянув більше 500 українських та іноземних невійськових суден у територіальному морі України, запобіг десяткам спроб порушення прикордонного режиму й режиму державного кордону, а також притягнув до відповідальності сотні браконьєрів.

Так, нещодавно екіпаж катеру «Златокрай» після сигналу з посту технічного спостереження «Залізний порт» вирушив на затримання браконьєрського судна, яке здійснювало незаконний рибний промисел на відстані 7,5 миль від берега. Затримати порушників виявилось справою не з легких. Ніч була туманною і, не знаючи чого чекати від нерозпізнаної цілі, морський охоронець

без вогнів на малому ході рушив до цілі. Зрозумівши, що сховатися від охоронців морських рубежів не вдається, рибалки-відчайдухи почали небезпечне маневрування, намагаючись втекти у бік державного кордону України. Тоді командир катера старший лейтенант Павло Серета змушений був відкрити попереджувальну стрільбу з автоматичної зброї. Перша черга — проницала повітря. Через відсутність реакції пролунала й друга, яка вже прицільно пройшла вздовж корми судна-порушника. І лише після того, як третя автоматна черга розірвала морську поверхню під самим носом рибальського судна, шхуна з п'ятьма українцями на борту зупинилася.

На борту правоохоронці виявили близько півсотні спеціалізованих сіток і безпосередній улов — камбалу-калкан у кількості 25 штук. Шхуну-порушника відконвоювали до порту Скадовська, де прикордонники з'ясували обставини правопорушення та передали

зловмисників представникам рибоохорони та Міністерства внутрішніх справ.

Крім того, «Златокрай» неодноразово залучався до участі у широкомасштабних міжнародних навчаннях «Сі Бриз» і щоразу іноземних експертів вражала злагоженість дій екіпажу та професійність моряків-прикордонників. І це попри те, що командир катера — старший лейтенант Павло Серета є одним із молодих офіцерів Одеського загону Морської охорони. Втім він гідно тримає першість — завжди взірцево підтримує належний рівень підготовки екіпажу,

стан механізмів та озброєння. Є у складі екіпажу «Златокрай» і справжній «старожил». Начальник електромеханічної частини мічман Олександр Ловчий служить тут вже 12 років і чудово знає його «нутро».

Справжнім другом для «Златокраю» є громада Золотоніського району, що на Черкащині. Ще 2008 року між представниками Золотоніської влади та керівництвом Одеського ЗМО досягнуто домовленості про те, щоб екіпаж катера ВГ-106 комплектувався вихідцями Золотоніського району, який у народі ще називають Златокраєм. Тому цілком законо-

мірно, що на початку 2010 року Адміністрація ДПСУ прийняла рішення про присвоєння катеру Морської охорони ВГ-106 назви «Златокрай». За 6 років ця дружба лише міцніла. Службу на катері пройшли близько 60 черкашан, а громада Золотоноші постійно опікувалася своїми моряками.

Так, у березні нинішнього року під час загострення суспільно-політичної ситуації на Кримському півострові КаМО «Златокрай» висунувся в район Херсона та Скадовська, де і донині боронить територіальне море України. І тут морякам знову допомогли їхні старі друзі. Представники Золотоніського маслоробного комбінату привезли морякам масло і сир власного виробництва, а також зібрану небайдужими громадянами грошову допомогу. Крім того, були і подарунки, як то кажуть, для душі — чимало листів і побажань від вихованців місцевої школи-інтернату. ■

Коли поруч Бендери

На жаль, події останніх місяців не дають спокійно жити українцям. Спершу «зелені чоловічки» під дулами автоматів організували «волевиявлення» кримчан, згодом « туристи Путіна » у краєвих традиціях терористів захоплювали цілі міста на Сході України, а зараз – трагедія на Куликовому полі в Одесі. За оцінками експертів ще однією гарячою точкою може стати кордон із Придністров'ям. Для перевірки, яка обстановка наразі панує там, наша творча група відправилася на ділянку ВПС «Кучурган» Білгород-Дністровського прикордонного загону.

Андрій ГЕРАСИМКІВ

Нагадаємо, що на придністровському сегменті українсько-молдовського кордону ось уже два місяці триває спеціальна операція, яка має на меті недопущення в'їзду в Україну провокаторів для дестабілізації обстановки у нашій державі. Проте на відміну від адміністративного кордону з Автономною Республікою Крим чи на східних теренах нашої Вітчизни, де блокпости із силовиками можна побачити ще за кілька десятків кілометрів від лінії рубежу, тут все виглядає досить мирно. Можна навіть сказати дещо в'яло як для постійно жвавого прикордоння. Особливо кинулося в вічі те, що на шляху з Одеси до міжнародного автомобільного пункту пропуску «Кучурган» (а це близько 70 км) ми зустріли лише один камеон. Та й легковий автомобілі на трасі нам траплялися один раз у кілька хвилин. Відверто кажучи, на якусь мить навіть закралася думка, що ми не туди звернули. Аж тут перед нами простягнувся однойменний населений пункт, а за кілька кварталів і сам пункт пропуску.

Тут нас зустрів начальник відділу прикордонної служби підполковник Андрій Савчук, озброєний автоматом, у розвантажувальному жилеті із належною екіпіровкою. Першого погляду на нього було достатньо, аби зрозуміти, що наше враження про спокій на придністровському кордоні є оманливим.

— У зв'язку з загостренням ситуації на Півдні та Сході держави підрозділ здійснює охорону державного кордону за посиленням варіантом, — пояснює підполковник Андрій Савчук. — Наразі основними загрозами на ділянці відповідальності є можливе переміщення зброї та боєприпасів, а також перетин кордону особами з числа нелегальних мігрантів і радикально налаштованих осіб. Так нещодавно ми припинили спробу ввезення рейсовим автобусом до України понад 60 набойів до нарізної вогнепальної зброї (ПМ, АК-74 та ПК), 1 ма-

газин до АК, 2 димових шашки і 2 світлошумові гранати. За результатами даного затримання слідчі СБУ відкрили проти водія (громадянина Молдови) кримінальне провадження. Також за результатами контролю другої лінії лише в березні до нашої держави не було пропущено 113 громадян Російської Федерації. Водночас у квітні за результатами співбесіди ми відмовили в перетині кордону вже лише 51 російському «туристу». На мій погляд, це свідчить про те, що зловмисники відчули, яке суттєве нарощування сил і засобів відбулося на кордоні й не наважуються так масово їхати до нашої держави. Щоправда таке посилення контролю водночас позначилося й на пасажирсько-транспортному потоці, який у даному пункті пропуску скоротився на чверть. Але я переконаний, що законотворчим громадянам нічого боїтися незручностей, тим більше, що ми всіляко намагаємося уникати виникнення черг на кордоні.

Цю тезу нам підтвердив і заступник начальника польового офісу Місії EUBAM у Кучургані Даніель Мірник.

— У зв'язку з нинішніми подіями в Україні Місія суттєво посилила свою присутність і активізувала роботу. Зокрема, у даному пункті пропуску ми тепер працюємо у цілодобовому режимі, — зазначив європосадовець. — Виходячи з наших спостережень може констатувати, що ситуація на придністровському сегменті українсько-молдовського кордону цілком контрольована.

Звичайно, інтенсивність руху дещо впала, але пункт пропуску функціонує у штатному режимі. Якщо у ваших контрольних служб виникнуть якісь проблеми, ми завжди готові допомогти у межах своєї компетенції.

Тут доречним буде сказати кілька слів про ділянку відповідальності ВПС «Кучурган». Адже вона, хоча й має протяжність лише близько 10 кілометрів, проте є доволі специфічною. Окрім вже згаданого автомобільного пункту перетину тут функціонує залізничний пункт пропуску. Протягом доби у ньому оформляють 4 пасажирські та 5-6 вантажних потягів. Основною характеристикою тутешнього «зеленого» кордону є річка Кучурган і утворений нею лиман. У період навігації тут на постійній основі несе службу мобільний прикордонний пост, який забезпечений катером і оптичними приладами.

Звичайно, як і у будь-якому прикордонні, тут є місцеві ділки, які прагнуть нажитися на різниці цін. Скажімо, ціни на тютюнові вироби у Придністров'ї на 10-15% нижчі, ніж в Україні. А спирт на цілих 20% дешевший, ніж у нас. Отож і доводиться кучурганським «зеленим кашкетам» як у пунктах пропуску, так і поза ними боротися з такими горезвісними ділками. Для прикладу: лише два тижні тому на ділянці відповідальності відділу припинено спробу незаконного переправлення до України 6 ящиків сигарет російського та білоруського виробництва без акцизних марок.

Проте найголовніша особливість тутешнього кордону — правовий статус Придністровської Молдовської Республіки, а точніше його відсутність. Відтак тамтешні мешканці аби виїхати за кордон оформляють громадянство України, Молдови чи Росії. Трапляються навіть спритники, які мають одразу по кілька паспортів. І протидіяти цьому явищу досить важко, адже з «колегами» по той бік рубежу у наших правоохоронців відсутня будь-яка взаємодія.

До речі, щодо ситуації по той бік кордону. Мені невідомо на чому базуються твердження деяких журналістів, що російський миротворчий контингент, який базується в Придністров'ї, готовий у будь-який момент рушити на кордони України. Особисто я навіть зі спостережної вежі за допомогою потужних оптичних приладів не зміг розгледіти на молдовській стороні жодної військової техніки. Немає таких даних і в наших оперативників. Звичайно, деколи з'являється інформація про переміщення 1-2 одиниць російської техніки чи розташування на шляхах блокпостів, але такі випадки носять непостійний характер і свідчать про внутрішні заходи місцевих силовиків. Єдине, що вказує про певне посилення, — дещо збільшилася кількість осіб у змінах прикордонних нарядів ПМР і в деяких з них з'явилося автоматичне озброєння.

А ось ставлення кучурганців до нинішньої ситуації в Україні дійсно доволі неоднозначне. Першопричиною цьому є те, що в інформаційному полі тут першу скрипку відіграють російські телеканали, «правдивість» яких є вже притчею во язиціх. І за прикладом далеко ходити не потрібно. У місцевих бабусь, які постійно торгують пиріжками поблизу автомобільного пункту пропуску «Кучурган», ще з минулого року головною ТОП-темою обговорень є звірства на Одещині націоналістів і бандерівців. Причому особисто в очі їх ніхто не бачив, проте кожна з цих поважних пані переповідає щось на кшталт, що добра знайома її сусідки через хату має в сусідньому районі двоюрідну сестру. Так ось вона бачила тих горезвісних бандерівців. А нещодавно взагалі дійшло до парадоксу. Журналісти одеських ЗМІ почули розповідь однієї такої «пиріжечниці», яка цілком серйозно розповідала, як бандерівці з суміжних придністровських Бендер (є таке місто в ПМР) регулярно гвалтують і вбивають місцевих школярів!!! Одним словом диву даєшся...

Хтось із селян сприймає ці розмови з іронією, мовляв: «Коли ж нам чекати зелених чоловічків?!». Інші твердять: «Це ви втратили Крим, а не ми. А нам взагалі байдуже Україна чи Росія, лиш би жилося краще».

Проте далеко не всім місцевим мешканцям байдужа доля України. Є й такі, хто готовий зі зброєю в руках захищати її від агресора. До них належить і стар-

ший солдат Олександр Запша, який народився і виріс у селі Андріївка Білгород-Дністровського району. У цивільному житті цей чоловік — звичайний сільський учитель (причому початкових класів). Та коли прийшла повістка з військомату, Олександр Володимирович зібрав необхідні речі, попрощався з дружиною та двома донечками і вирушив боронити рідний край. Нині він уже більше місяця як прикордонник. За цей час 34-річний призовник устиг пізнати багато тонкощів правоохоронної справи, заступити у кілька десятків прикордонних нарядів і навіть був свідком затримання справжнього порушника держрубежу.

— До цього жодного разу не стикався зі службою «зелених кашкетів», хоча неподалік нашого села й є прикордонний підрозділ, — ділиться враженнями Олександр Запша. — Насправді тут усе по-іншому ніж я собі уявляв: патрулі, техніка, тісне спілкування з людьми. А найбільше вражає — корпоративний дух прикордонників. Нас до відділу прикордонної служби «Кучурган» призвали понад 100 чоловіків. Більшість проходила строкову службу у різних родах військ збройних сил, зокрема, я — десантник. І усі як один стверджують, що таких теплих взаємин у військових колективах ще не бачили. Дійсно, правду кажуть, що прикордонники — то еліта.

— Щодо ставлення до нинішньої ситуації в Україні, то абсолютна більшість хлопців нашого «партизанського» призову, — посміхається Олександр Володимирович, — вважає, що Батьківщина у нас одна і її треба захищати. Коли державі потрібно, то ми тут вартуватимемо її рубезі. А ще я ніколи не забуду, з якою гордістю на мене дивився мій 4-ий клас — для них я справжній герой. Дуже хотілося б потрапити до них на випускний і передати своїх вихованців педагогам старших класів. ■

